

SAMHANDLING FYLKE OG KOMMUNER FOR Å OPPNÅ UU

Strategier og erfaringer fra
pilotfylket Østfold, fra
Fylkesmannens ståsted

Tormod Lund, FMØ

80-åra, økonomisjef kommune

90-åra, rådmann, KS

2000-åra, regionnivået, fylkeskommune og stat, FM

Stikkord for hva som ønskes belyst:

- Strategier og erfaringer fra FMs ståsted
- UU som lovpålagte oppgaver og FMs oppfølging av dette
- Hva er suksesskriteriene for samhandling fylke og kommuner i UU

Østfold – pilotfylke for UU

- Samarbeid FM og FK
 - Politisk initiert? Dro med Fylkesmann?
- Politisk vedtak i FU, nov 2009
- Prosjektgruppe i fylket med deltakere fra FMs og Fks ansvarsområder - ikke deltakere fra kommunene eller organisasjonene
- Prosjektkoordinator i 20% stilling

Strategier og innsatsområder

- Prosjektplan med utg.punkt i FU-vedtak, 7 innsatsområder og 41 tiltak
- Bistå kommunene i Østfold og utvikle samarbeidsformer med privat næringsliv
- Få UU inn på **arenaer vi har**, for eksempel folkehelse, fylkes- og kommuneplan, kommunemøter
- UU innen vanlige arbeidsområder og ikke bestemte personer/stillinger
- Kompetanseheving gjennom konferanser, frokostmøter
- I utgangspunktet ingen prosjektkommuner

En oppgave kommer til FM

- Sektoroppgaver og iverksetting av ønsket politikk – en av FMS viktigste og vanlige oppgaver
- Det blir fort mye vanskeligere når oppgaven omfatter flere sektorer, som for eksempel folkehelse (90-10 regelen), klima - og UU
- UU er på oppdrag fra flere dep. MD og BLD, RO 46. Og som samordnet fellesoppgave, FAD 1510.

- FAD, 1510: Samordning og fornyelse av off. sektor. Strategi i egen virksomhet og veilede kommunene om UU på alle relevante politikkområder
- BLD, Ro 46: Råd og veiledning til kommunene om hvordan UU kan implementeres i planarbeid og tjenester
- Videreutvikle samarbeidet med fk for å fremme uu innenfor regionen

Samordning - en organisatorisk krevende øvelse

- Horizontal kommunikasjon
- Tverrfaglig arbeid
- Vertikale siloer (Amdam)
- Belønningssystemene går andre veien
- Hvilken linje vil gi fra seg makt?
- **Samordning -forsterket fokus i ny St.meld. om styring stat-kommune**

Planlaget hos FM – et svar på samordningsbehovet

- Uten Planlaget – ingen satsing på UUU!?
- Behov bedre kommunal samordning, jf bruker-u.s.
- Arealfokus, tradisjonelt i vårt kommuneplanarbeid
- Lite systematisk arbeid med kommuneplanenes samfunnsdel
- Nye forventninger fra kommunene, staten og lovgivningen

Hvordan jobber vi?

- Prioriterer felles oppstartmøter med kommunene når kommuneplanprosessene starter – kjempejobb denne periode!
- **Starter nå med planstrategiarbeidet**
- Høringer, planprogram og planforslag
- Opplæring internt og eksternt i ny pbl.
- **Koordinere pilotarbeidet med UU**
- Deltar i nytt regionalt planforum, Øfk
- Deltar i møter med kommunene

Hva bør regionnivået bidra med

Prosjekt plansamhandling

- Et samarbeidsprosjekt mellom Fylkesmannen i Østfold og Østfold fylkeskommune om veiledning i kommunal samfunnsplanlegging
- Samarbeidet er spesielt rettet mot kommunenes arbeid med **kommunale og regionale planstrategier** etter kommunevalget 2011

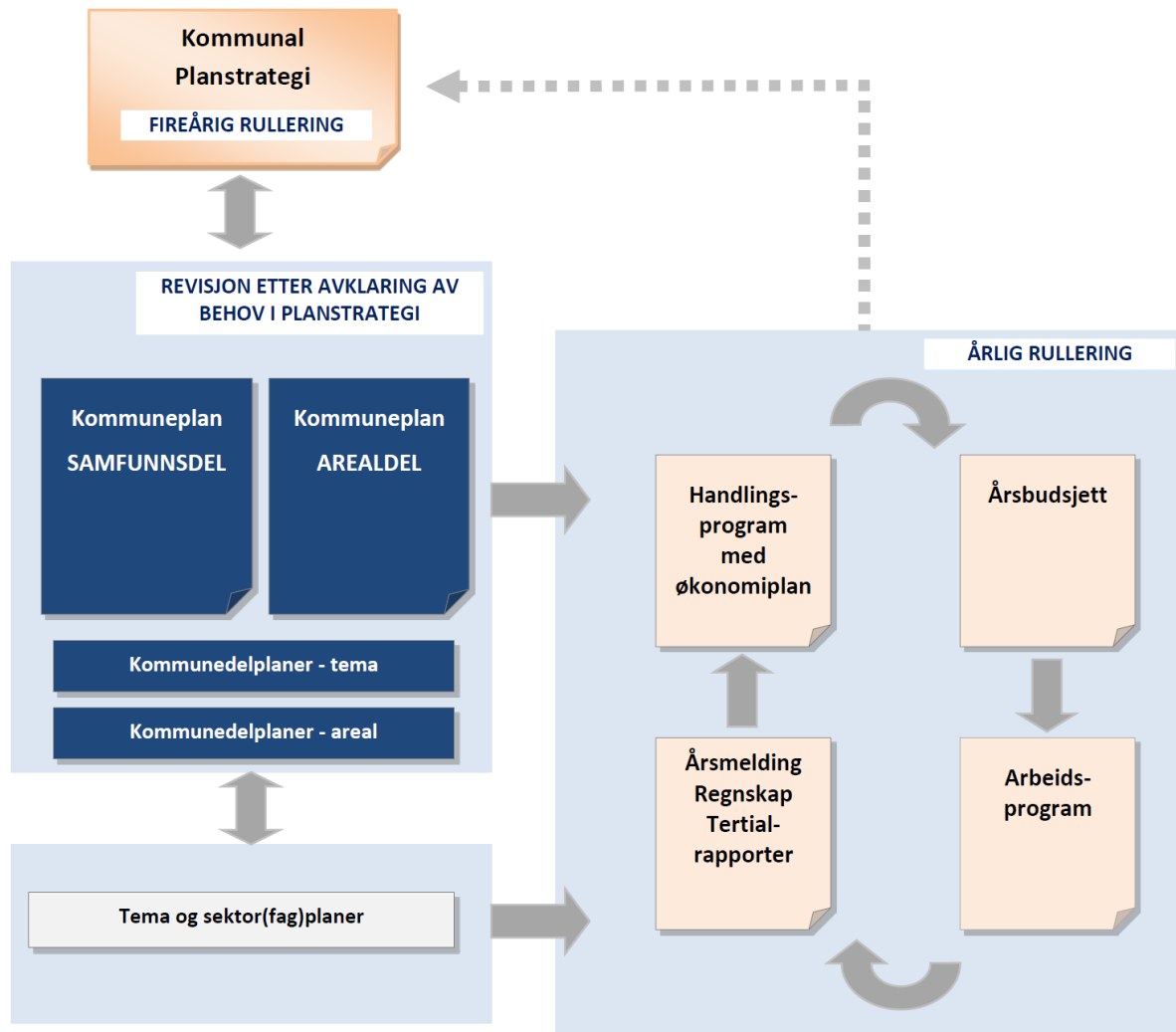
Bakgrunn for prosjektet

- Ny Plan og bygningslov (PBL) av 26.06.2008
- Endringene av plandelen i plan- og bygningsloven setter ny fokus på:
 - **helhetlig samfunnsplanlegging** gjennom samfunnsdelen i kommuneplanen
 - det nye planverktøyet **planstrategi**
 - krav til sammenhengen mellom en langsiktig kommuneplan og kommunens årlige fireårs-planlegging og årlig rullering av 1-årig handlingsdel

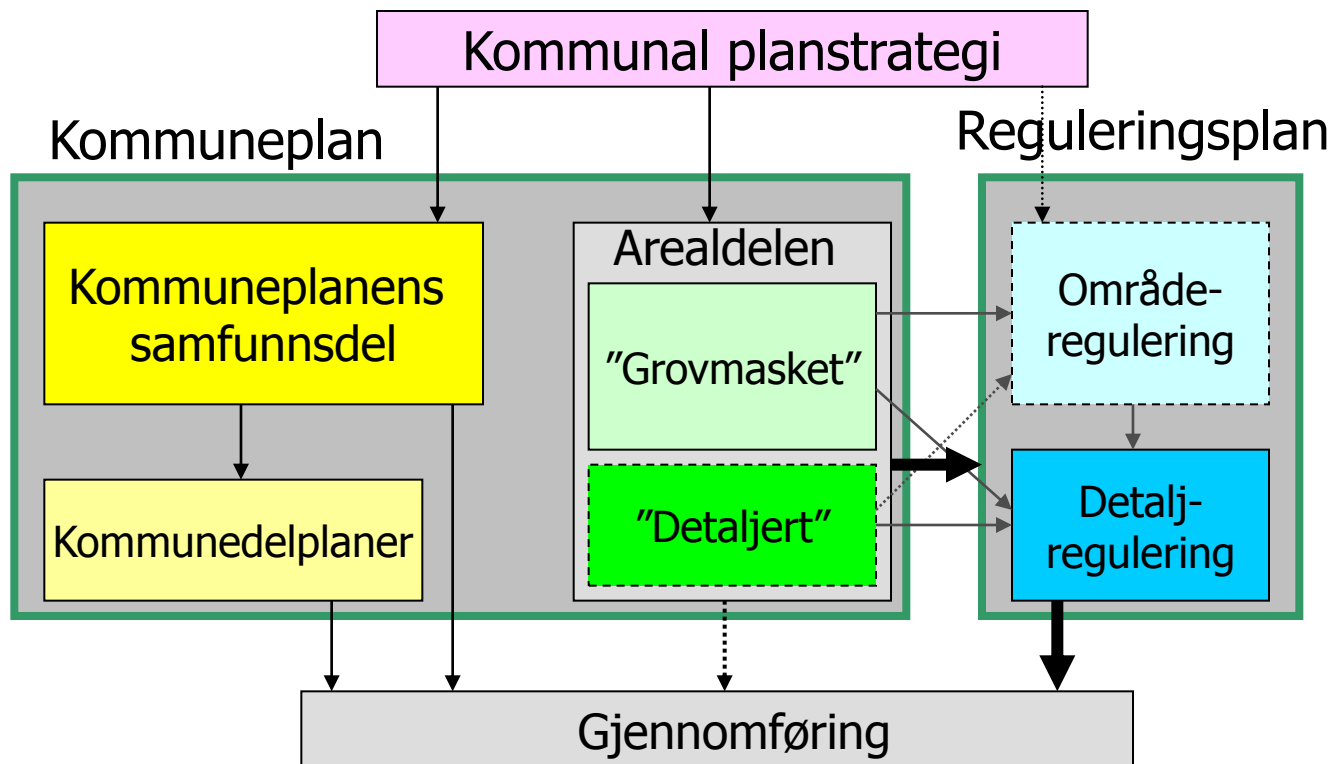
Resultatmål:

- 1) Kommunene opplever at ØFK og FMØ har opptrådt koordinert og at kommunene har fått økt kompetanse i samfunnsplanlegging.
- 2) Alle kommunenes forslag til kommuneplan har fulgt opp PBL sine formkrav og ØFK og FMØs føringer er drøftet i planprosessen og i planen.
- 3) Flere kommuner benytter lokalsamfunnsstatistikk i sin kommuneplan som angir status og som kan gi parameter for seinere evaluering. Kommunene tilbys analyser og data fra Østfold analyse.
- 4) Etablere en veileder i kommunal samfunnsplanlegging i etterkant av prosjektet

Det kommunale plansystemet

NY PLANDEL til PBL 1.7.09: Ny utvidet formålsparagraf (§1-1)

Bærekraftig utvikling..

Åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning...

**Konsekvenser for miljø og samfunn....
(integreert konsekvensutredning i planer)**

Universell utforming - barn og unges oppvekstvilkår, og estetisk utforming av omgivelsene, er spesielt nevnt.

**Helt ny paragraf 3-1 :
Oppgaver og hensyn i planleggingen – innenfor rammen
av § 1-1, lovens formål:**

Fokus på bl.a .:

- **Helse – sosial utvikling (levekår)**
 - Fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller
- **Klima – energiforsyning, transport (ATP)**
- **Samfunnsikkerhet - ROS**
- **Naturgrunnet (biologisk mangfold)**
- **Jordressurser –landskapsvern**
- **Kultur / kulturmiljøer**
- **Verdiskaping**

**= alt = samfunnslov som dekker alle områder og skal sikre helhet
i planleggingen**

Planstrategitorget 2011-2012

Egnet verktøy for styring og samhandling?

- Tilføre kommunene kompetanse i planstrategiarbeidet
- MD-veileder – gjør det enkelt!
Nasjonale forventninger.
- Helsedir. Folkehelse i samhandlingsreformen, samhandling med sykehuset m.m.
- Østfoldkommunene får statistikkgrunnlag fra Østfold analyse

Gode råd for veien videre

- Fokus på kommunale og regionale planstrategier. Toget går nå.
- Ri på bølgen. Sats på å bli en del av folkehelsesatsingen, jf. Samhandlingsreformen.
- Sørg for politisk oppmerksomhet.